

A PÇOL GĀN WŪN SĒB KŪ A NĀAÑMIN PUORBO NA BE A GALATIYA

I Maa Pçol na i a nítõnãa, a ba i nisaal le ir ma bùi nisaal kpẽc pō le ε, tiche a yin a Yesu Kırısito ní a Sāa Nāañmin sē, na sāl wu a kūu pō. **II** A yεer bala na be a ka a n sē, sī jaa le seere a gān nyā kurc a pupuorbiir gbulsi bala na be a Galatiya paal pō.

III Wāefu ní nyā'maar na yi a sī Sāa Nāañmin ní a sī Soro Yesu Kırısito 'yōo a be a yī jie. **IV** Lō le de a wu māe tür a sī yelbier jūu ika wu faa sī a dūna yelbier pō tun a le na i a sī Sāa Nāañmin bçfu. **V** Wu nyere tür bùbir ní bùbir jaa. A i a le.

VI A 'maa man nēe ní a le yin lìeb puor 'yōo a nřre 'lō na buol yī tun a Kırısito wāefu pō, tī na yī le lìeb turo 'yer nōo yuo. **VII** A 'yer nōo yuo jaa ba le be be go ε, tiche bamine nyōnyōonō naa a yī tier na ba buorc ika ba nyōc a Kırısito 'yer nōo lìeb ka wu be wu yō. **VIII** Ala sōc i sīn gba le, bùi ka malaka le wa yī saaju wa muol ku yī a 'yer nōo 'lō na ba tu a le sīn muol ku yī ε, a nūnyūne 'lō we naa! **IX** Nítää le sīn dōc de nie 'yer ku yī, pōpānyā n le bōc 'yere go. Ala nřre ãsuv jaa wa muolc na 'yer nōo yuo kurc yī, na ba tu a le sīn muol ku yī a yī sōc ε, a nūnyūne 'lō we naa.

X Nisaal le n buorc ika wu ku ma sōr bùi Nāañmin? Bùi nisaal puor le n buorc ika n pēl?

Maa ta chene buorč ika n pele nisaal puo, n ku naa i a Kırıslito tötöñő ε.

XI N yeer, n buorč naa ika yi bőč a par ika a 'yer nőč 'lō in mučl ku yi ba yi nisaal sē ε. **XII** A ba i nisaal po le n tu ti nyę wu ε, bül nisaal le jän ma ε, tiche a Yesu Kırıslito le ir wiil ma.

XIII Yi wōn a le in dőč chene puoro a Juu nibe puorfū, naa mőč nıbir gere a bala na turo a Yesu Kırıslito, naa buorč ika n sőč ba bar. **XIV** N bőč gar a Juu nibe bala in 'mataa poč, tiche ka a i ma nıbijie nı a n sääkpämíne puorfū. **XV** Tiche an i Nääñmin le dőč de nie kaa ir ma tiche ka ba wa dčč ma, na wu buol ma tun a wu wāefū po, a i wuon pöpel, **XVI** ka wu ir a wu Bie wiil ma, ka na mučl a wu 'yer a bala na ba i a Juu nibe po. N ba suor nire jaa kaa ε, **XVII** bül do be a Jerusalem a bala na dőč ma nie i a nıtönsi sē ε, tiche n töč tor chen Arabiya a dědēe a le ne, a le puor le n pāa lıeb chen a Damaskus.

XVIII Yuom ata na wa po, n pāa don be a Jerusalem ika n ti bőč a Pita, naa jē a be a wu sē maal ber pie nı anuu (15). **XIX** Tiche n ba nyę a nıtönsi āsuč jaa ε, ka Jemesi na i a sı Soro yebę tee ba le ε. **XX** Yelmäe jaa le n 'yere kurč yi a Nääñmin niem ika, a yele nyā in seere kurč yi ba i jir ε. **XXI** A le puor, n le chen Siriya nı Silisinya paal po. **XXII** A pupuorbiir gbulsı bala na be a Judiya a Kırıslito 'yőč, ba bőč ma ε. **XXIII** A n yele tee le ba wō ika, a nire 'lō na dőč gere sı, pöpānyā 'lō māe le pāa mučl a 'yer 'lō won ta dőč buorč ika wu sőč bar, **XXIV** na ba pees Nääñmin yuor a maa jūu.

II

I Yuom pie nı anaar (14) na wa po, maa nı Banabası lę don be a Jerusalem naa tara Titusı mı pıo. **II** N don be a Jerusalem bojūu Nāaŋmın le ir wiil ma ıka n tı man kʊ ba a 'yer nőo 'lō ın muɔl kʊ a bala na ba ı a Juu nıbe ε, tiche a bala na ı a nıdierbe tεe le n dőo sɔol man a yele anyāna kʊ. A n dābāe le ıka n taa wa jo pɔrɔ ε. **III** Tiche a Titusı gba mı na dőo be a n s̄e, na waa ı a Juu nıre ε, baa fir wo ıka wo ȳmaa a yɔr ε. **IV** A yele nyā lo naa bojūu a yeer bamine na ı jir ȳmarba fuɔl kpe ıka ba tı jɔr kaa a le s̄in so a sı māe a Yesu Kırısıto 'yɔo, ka ba na maal sı ka sı ı gbägbaar. **V** Saa sɔo ba bälāa jaa ε, ka a 'yer nőo nyā na ı a yelmāe na be a yı s̄e sɔo jaa.

VI A bala a nıbe na tıer ıka bala le ı a nıyɔ̄nsı, tiche a le ban be maa ba nyε a ba tεe taa ε. Nāaŋmın ba kaara nısaal nie tı tɔɔrɔ a wo 'yer ε. A nıdierbe bala ba 'yer 'yer jaa le pıo a maa 'yer 'lō pɔ ε. **VII** Tiche ban wa bɔ̄on an ı yelmāe ıka Nāaŋmın le de a 'yer nőo nyā kʊ ma ıka n muɔl kʊ a bala na ba ı a Juu nıbe ε, nıtāa le a Nāaŋmın na de a 'yer nőo nyā kʊ a Pita ıka wo muɔl kʊ a bala na ı a Juu nıbe. **VIII** Nāaŋmın le tɔ a wo tɔmɔ tu a Pita pɔ maal wo ıka wo ı a Juu nıbe nıtɔnāa, 'lō le mı tɔ a wo tɔmɔ tu a maa pɔ tɔ ma ıka n chen a bala na ba ı a Juu nıbe pɔ. **IX** A Jemesı nı a Pita nı a Jɔɔn ban dőo bɔ̄on fika lue, ban wa nyε bɔ̄on a wāefɔ 'lō a Nāaŋmın na kʊ ma, ba de s̄in nuur ayı nı nəbɔ'yen maa nı a Banabası, na ba wiil ıka sı tara na nəbɔ'yen, na ba sɔo ıka sı chen a bala na ba ı a Juu nıbe pɔ

tiche ka ba mi chen a bala na i a Juu nibe po.
X Yele bo'yen ban 'yer ku si le ika si tiere a noñ dême. A yele nyã ni wu ju mi le n mi mõo nibir ika n maal.

XI A Pita na wa ti wa a Antioch, n gõ wõn a niyoo niem bojuu wu maal bõr chaa po. **XII** Sere tiche ka a nibe bamine yi a Jemesi së wa, 'lo ni a bala na ba i a Juu nibe ε, ma 'mantaa dire. Tiche ban wa wa baar, wu oon wu mae yin a ba po, bojuu wu joro na a bala na i a yõñmarba dãbãε. **XIII** A Juu nibe bamine puo wu naa a neer ayi yele nyana po, ka a Banabasi gba tier mi bûbur a ba yele nyana juu.

XIV In wa nyε bõon ika baa maala a le na tor ni a yelmãε 'yer noñ nyana ε, n 'yer ku a Pita a ba jaa niem, "A fõu in Juu nire, ti na fu kpiere fika a bala na ba i a Juu nibe kaar ε. Nmune le fun i fir a bala na ba i a Juu nibe ε, ka ba kpiere fika a Juu nibe? **XV** A sin ban doç ka si i Juu nibe, saa i niyor na i yelbe-irbe kaar ε. **XVI** Si bõon naa ika, nire yele kõ tõo tor wõn turo a nebinsi juu ε, tiche a wu yele na tor a Yesu Kiriñito wõn soç de juu. Le le a sin mi gba soç de a Yesu Kiriñito ka a si yele tor, ka a kõ i a nebinaa sin turo juu ε. Ala i a nebinaa tufo juu le, nire jaa yele kõ tor Naañmin së ε.

XVII "Ala i si muorõ naa ika a si yele a tor a Kiriñito 'yõo, tiche ka a i yelmãε ika a sin mae in yelbe-irbe, ka ala be a le, a Kiriñito puorõ naa a yelbier 'yõonõ bu? Yelmãε jaa, a ba i le le ε!
XVIII Ala i n le men a bonsi ala in soç bar, n maal a le wiil ika n in a nebinaa soñsoñonõ. **XIX** Bojuu a

tu naa a nebināa pō, ka n kpi ku a nebināa, ka a le na sōu ma ka n be be ku Nāaŋmīn. **XX** Ba 'mantaa kpa maa nī a Kūrisito a daa ju. A ba le i maa le le be be go ε, tiche a Kūrisito le be a n 'yō. A nyevor nyā in pāa ben a āgān pō, n ben be nī a sōcfu in sōo a Nāaŋmīn Bie, 'lō le nō ma, na wō de a wō māe ku ma. **XXI** N ba 'yer ika a Nāaŋmīn wāefu ba i ε, bojūu ala i nire na tōon 'yer faa a wō māe a nebināa jūu, ka le a Kūrisito kūu ba tara tōnō jaa ε!"

III

I A yin Galatiya jōlo dēme. An le bel yi ka a nōmō yi? A yi nībir le ba nyōo a Yesu Kūrisito yin a nyōo niem kpa a daa ju. **II** Yele bō'yen le n buorō ika n bōo yi a yi sē. Yi nyen a Nāaŋmīn Sīe a nebināa yin turo bū a le yin wō na yi sōo? **III** Yi lees bōo yē o. Yin piel a Nāaŋmīn Sīe, yi pāa buorō naa ika yi baar yin kpēo pō bū? **IV** A yi dōoye difu ba le tara tōnō bū? Yelmāe a ba i pōro ε. **V** Nāaŋmīn ku yin a wō Sīe tī tō ne'maa tōmō a yi pō, yin sōo a nebināa jūu bū yin sōo a le yin wō?

VI De man a Abraham kaa, wō "Sōon de Nāaŋmīn, ka a le vē ka wō i nitor." **(A)**

Pielfu Gān 15:6) **VII** Bōo a par ika a bala na sōo Nāaŋmīn le i a Abraham bibiir. **VIII** A Nāaŋmīn gān dōo 'yer ika Nāaŋmīn na 'yer faa a bala na ba i a Juu nībe ε, a ba sōcfu jūu. Nāaŋmīn den nie 'yer a 'yer nōo ku a Abraham ika, "A paalsi ba jaa na nyen sōufu tu a fu 'yō." **(A)**

Pielfu Gān 12:3) **IX** A le jūu, a bala jaa na sōo de

na nyen sõufu puo a Abraham po. 'Lo le i a nire na tara soofu.

X Bala jaa na diel a nebinää tufu ben po 'yõofu po, bojuu a seb a Nääñmin gän po ika, "Po 'yõofu turo na a nire 'lo na ba turo a yelsi a jaa a nebinää gän po ε." (*Mosesi Gãma Na Tu Anüu 27:26*) **XI** A in yelmäe ika nire jaa ku nyen faa fu a Nääñmin niem a nebinää 'yõc ε, bojuu "A nire 'lo na tara soofu tor naa, wun tara na nyevor na ba tara baarfū ε." (*Habakuk 2:4*) **XII** A nebinää ba be soofu po ε, tiche "Nire 'lo na maala a le a nebinää na 'yer, na tara na nyevor." (*Mosesi Gãma Na Tu Ata 18:5*) **XIII** Kürisito faa si naa a nebinää po 'yõofu po, na wu lieb i po 'yõofu ku si, bojuu a seb a Nääñmin gän po ika, "Po 'yõofu turo na a nire 'lo na ycoel tie ju." (*Mosesi Gãma Na Tu Anüu 21:23*) **XIV** Wo faa si naa ka a sõufu ala a Abraham na nyen, ka a bala na ba i a Juu nibe mi na nyen tu a Yesu Kürisito 'yõc, ka a soofu jüu, ka si nyen a Nääñmin Sie netüraa.

XV N yeeser, vë ka n de man a bibrir jaa nyevor po, nire wa faa 'yer 'yer bin baar, nire jaa maa le 'yer 'yer dcoel ε, bii ñmaa bar ε. Le ni wu ju mi le a netüraa. **XVI** Nääñmin dco tür a wu nee ku Abraham ni a wu bir. A Nääñmin gän ba 'yer ika bõbie ε, naa wiil ftka biyco ε, tiche wo 'yer ika, "A fu bir," (*A Pielfu Gän 12:7*) Nibõ'yen tee le, 'lo le i a Kürisito. **XVII** Maa 'yer ni nyä ika a nebinää na wa a yuom koor anaar dco lujer ni pie (430) puor ba sõc a netüraa 'lo a Nääñmin na dco 'yer ε, na wu sõc a netüraa ε. **XVIII** Ala i a bonsi ala sin wa nyen a Nääñmin së i naa a nebinää tufu jüu le, a ba le i a netüraa yele le go ε, tiche an i a

Nääñmün wãefü le wü de tür nee ku a Abraham.

XIX Bo le so Nääñmün na wa bier tür a nebinää? Wü puon 'yöö ban ba sōo jūu tı tān a sōo 'lo a Bir 'lo wün tür a nee na wa. A malakası le waan a nebinää nyä, tiche Mosesi na i a 'ma'maala le be a ba chara pö. **XX** 'Ma'maala maa ara ku gbul bö'yen ε, tiche Nääñmün 'lo in bö'yen teε.

XXI Ka a le wiil ika a nebinää sōo a Nääñmün netüraa ala bar bii? Kai. Ala i a nebinää körö na nire nyevör, nire jaa na in nitor tu a nebinää jūu. **XXII** Tiche a Nääñmün gän 'yer ika a yelbier nyöö a wer nibe ba jaa pöö die pö, ka a le a Nääñmün na tür a nee ku a bala na sōo de a Yesu Kırısıto na nyε.

XXIII Sere tiche ka a sōofü wa wa, sı döö i a nebinää nıpcɔrsı, naa pöö sı tı tān a sōo 'lo a sōofü na wa nyır. **XXIV** Nääñmün kün a nebinää sör ka wü na de sı nie chiin a Kırısıto së, ka sı na nyε faafü tu a sōofü pö. **XXV** Pöpäanyä a sōofü na wa tı wa, saa le chene be a nebinää pilem ka wü kaara sı ε.

XXVI Yı jaa in Nääñmün bibiir yın sōo Yesu Kırısıto jūu, **XXVII** bojūu ba so yın a Nääñmün köö 'yöö a Kırısıto pö, ka wü pöö yı fika fɔbaa. **XXVIII** Ka bamine ba le i Juu nibe bii baa i Juu nibe ε, ka bamine mi i gbägbaar bii ka bamine i sumine ε, ka bamine ba le i dɔr bii mi i pöbo ε. Bojūu yı jaa in bö'yen a Yesu Kırısıto 'yöö. **XXIX** Ala i yı in a Kırısıto sofü, yı pää in a Abraham bir, na yı puo a Abraham na di a Nääñmün nābonsı ala wün tür a nee ku wü.

IV

I A maa 'yer ní nyã, a bõdire bie gba wõn ı bibile, tiche waa be wu yõ ní a gbägbaa ε, an sõo ı 'lõ le so a bonsı a jaa. **II** Gugurbo ní a kpäen dême ma pire naa bie nyäna tı tän a sõo 'lõ a sää na 'yõo. **III** Le ní wu ju mì le, sun dõo ı a bibiir, sı dõo ı a wer gbägbaar be kpäen bonsı pílem. **IV** Tiche a sõo na wa ta, Nääanjmın tõn a wu Bie ka põo dõo wo tun a nebinää põ, **V** ka wo na faa a bala na be a nebinää pílem, ka sı tara sör ı a wu bibiir. **VI** Yìn ı a Nääanjmın bibiir juu, Nääanjmın tõn a wu Bie Sıe ka wu wa kpe a sı nyän põ a sı ma buoło wu, sı Sää. **VII** A le juu, yaa le chene ı gbägbaar ε, tiche yi ın a wu bibiir. Yìn ı a wu bibiir baar, yi ın a wu bõdirbe.

VIII A kôro yìn ba dõo bõo Nääanjmın ε, yi dõo ı gbägbaar ku a tibe ala yìn ba bõo ε. **IX** Tiche pǖpäanyä yìn bõo Nääanjmın bu Nääanjmın na wa bõo yi baar, ḥmîne le a le ı ka yi lieb a yi tier 'yõo a bonsı ala na bal ka a ba turfı ı põsõo? Yi chene na buoło ika yi le ı a ba gbägbaar bu? **X** Yi tara na bûbir pënsı, ní chuur pënfusi ní sõosi ní yuomo pënfusi. **XI** Dâbæs kpe ma naa, ka n tier ika a maa tõmõ ın tõ a yi põ ın põrõ.

XII N yeeř, n suorõ yi naa, yi be a le ın be, bojūu n mì dõo be a le yìn be. Yaa maal ma yelbier jaa ε. **XIII** Yi bõon naa an ı baal juu le so ka n dõo nie muoł a 'yer nõo ku yi. **XIV** A maa baal gba na dõo ı beer kaa ku yi tiche yaa tõr ma bar ε, yi sõon de ma Nääanjmın malaka kaar, fika Yesu Kırısıto. **XV** Bo le ı a yi chulfı? In tõ 'yer yelmäe ıka ala ı yìn taa tõ maal a le, yìn taa loor a yi nıbie

kʊ ma. XVI Põpāanyā n ɪn a yɪ dōsʊo ɪn 'yer a yelmae kʊ yɪ bɪ?

XVII A nɪbe bala na buɔrɔ ɪka yɪ wa a ba sɛ̄, a ba tɪer ba vɪel ε. A le ban buɔrɔ le ɪka yɪ ɳmaa yi na yɪ i sɔ̄ufʊ kʊ ba. XVIII A vɪel na ɪka yɪ tara sɔ̄ufʊ sɔ̄o, ala i a le yɪn tɪer vielə na, na yɪ ma maala a le sɔ̄o jaa, tɪche ata i fika maa wa be a yɪ sɛ̄ tɛe ε. XIX N yeeer, a yɪ yele wōnō ma naa fika pɔ̄c na dɔ̄cɔ̄r bie kaar, tɪ ta a sɔ̄o 'lɔ̄ yun be a le a Yesu Kırıslı na be. XX N ta buɔrɔ naa fika n be a yɪ sɛ̄ a põpāanyā naa ta lɪeb a n kɔ̄kɔ̄r bojūu a yɪ yele wōnō ma naa.

XXI Yɪ 'yer kʊ ma, a yun bala na buɔrɔ ɪka yɪ i a nebināa turbo, yaa bɔ̄o a le a nebināa na 'yerε bɪ? XXII A səb a Nāaŋmɪn gān pɔ̄ ɪka, Abraham tara na bibiir ayi, a gbāgbaa pɔ̄c le dɔ̄c a ãsʊo, ka a sumine mɪ dɔ̄c a ãsʊo. XXIII A bie 'lɔ̄ na i a gbāgbaa pɔ̄c bie, ba dɔ̄c wɔ̄n tu a le nīsaal na guor, tɪche a 'lɔ̄ mɪ na i a sumine bie, ba dɔ̄c wɔ̄n tun a Nāaŋmɪn netūraa pɔ̄.

XXIV Sun tɔ̄o de a pɔ̄bɔ̄ banyāna ayi man netūrsi ayi. Haga le dɔ̄c a gbāgbaa bibiir. 'Lɔ̄ le ara kʊ a netūraa 'lɔ̄ a Nāaŋmɪn na maal a Sinai Tɔ̄o ju. XXV Haga ara na kʊ a Sinai Tɔ̄o na be a Arabya fika a dına Jerusalem, bojūu 'lɔ̄ le dɔ̄c a wō bibiir ka ba i a nebināa gbāgbhaar. XXVI Tɪche a Jerusalem 'lɔ̄ na be a saaju son wō māe, 'lɔ̄ le i a sɪ ma. XXVII Bojūu a səb a Nāaŋmɪn gān pɔ̄ ɪka, "Tara pupel, a fō̄u pɔ̄c abbaa, na ba dɔ̄c bibiir ε. Yiele ɳmiere nɪ chelsi, fō̄u nyā na ba wō bie dɔ̄cɔ̄fʊ tuo ε. A pɔ̄c nyā na ba dɔ̄c dɔ̄c ε, bojūu a wō bibiir waan gar a pɔ̄c 'lɔ̄ na kul sɪre." (Isaiya 54:1)

XXVIII Põpānyā, yin a n yeer, yi kaara fika a Isaakı na i a Nāaŋmın netüraa bibiir. **XXIX** A sōč 'lō ban dōč a bie 'lō a āgān pō, wō ge naa a bie 'lō ban dōčon a Nāaŋmın Sīe kpēč. Le mi le a põpānyā. **XXX** Tiche bo le a Nāaŋmın gān 'yer? "Dii a gbāgbapčo nī a wō bie bar, bojū a bie 'lō na i a gbāgbapčo bie ku 'mataa din a Nāaŋmın nābonsı nī a bie 'lō a sumine na dōč ε." (*A Pielfo Gān 21:10*) **XXXI** A le jūu n yeer, saa i a gbāgbaa pōč bibiir ε, tiche sī in a pōč sumine bibiir.

V

I A Kırısıto faa sī naa, ala le so ka sī so sī māe. A le jūu, yi pāa ara kpēč na yi ta le de yi māe 'yōč gbāgbaa tōmōč pō ε.

II Yi 'yōč a n 'yerbie jāne. Maa Pōčl le 'yerse kurč yi ika ala i yi ḥman a yi yōč, a Kırısıto ku tara tōnōč ku yi ε. **III** N le bōč 'yerse kurč yi yelmae jaa ika nūre 'lō jaa na ḥmaa yuor tara na sōr ika wō sōč a Juu nībe nebinsi a jaa. **IV** A yin bala na buorč ika yi nyę faafu tu a nebināa 'yōč, ḥmaan yi a Kırısıto 'yōč, yi ḥmaan yi a Nāaŋmın wāefu pō. **V** Tiche a sōčfu jūu, sī chile na nibijie ika sūn nyen a Sīe tīertč jie yeltorsı. **VI** A Yesu Kırısıto 'yōč, ka nūre ḥmaan yuor bū ka waa ḥmaa yuor ε, a ba wiil yele jaa ε. A yele 'lō na fer le ika sōčfu na wile wō māe tun nōfū pō.

VII Yi dōč joro jovıla, an le ḥmaa yi sōr ika yi ta sōč a yelmae ε? **VIII** A sōčrfu nyā buorč ba yi a nūre 'lō na buorč yi sē ε. **IX** Fika dābil bālāa na ma vē ka jō vō, le le yele jaa puur bile ma sōč yelyčo. **X** N tara na sōčfu a sī Soro 'yōč ika yi ku tīer tīer

yuο ε. A nιre 'lο jaa na vε ka a yi tιer va vire na nyen gefu.

XI N yεer, ba kõ ge ma ε, ala i n 'yer yοr ηmaafu 'yer. A le wiil ika a Yesu daa suur difu baar naa. **XII** In naa buɔrɔ na ika a bala na ba vε ka a yi tιer gāna jibɔ'yen nι a ba yοr ηmaafu yele ε, ba ηme a ba māe lāma.

XIII Yιn a n yεer Nāaŋmιn na buɔl ka yi so yi māe, tīchε yi ta de a yi māe sofο nyāna maala nι yelbier ε, tīchε yi de a māe sofο nyā, na yi tōnɔ kurɔ taa nι nōfo. **XIV** A Nāaŋmιn nebinsi a jaa, ba den seb 'yerbibɔ'yen tεe, "Nō a fu tɔ sɔɔ a fu māe kaar." *(Mosesi Gāma Na Tu Ata 19:18)*

XV Yιn maa wa sɔɔ dōnɔ taa na yi oɔrɔ taa, yi bōnɔ sɔɔ, na yi taa sɔɔ taar ε.

XVI A le jūu, n 'yεre na kurɔ yi ika yi kpιere le a Nāaŋmιn Sιe na wile, na yi ta maala a le a āgān na buɔr ε. **XVII** Bojūu bon 'lο a āgān na buɔrɔ ba i a bon 'lο a Nāaŋmιn Sιe na buɔr ε. Bon 'lο a Nāaŋmιn Sιe mi na buɔrɔ ba i a bon 'lο a āgān mi na buɔr ε. A ma jεere nι taa na a na ηmaa yi sɔr ka yi ku tōo maal a le yιn buɔr ε. **XVIII** Tīchε ala i Nāaŋmιn Sιe ben a yi pɔ, yaa le chene i a nebināa gbāgbāar ε.

XIX A āgān bōbuɔrsi ma gān chāa pɔ, ala le a anyāna sēfο, nι dεer maalfο, nι jøl dāen, **XX** nι tībe puorfο, nι sɔyele, nι 'laarfο, nι nechīre, nι nyuur, nι suur, nι māe 'mɔɔfο, nι ootaa, **XXI** nι nyuur, nι dāa buufο, nι dānyugbulο, nι a ala na nyetāan a anyāna. N kpāana yi naa nītāa a le in dōc de nie kpāa yi ika, a bala na maala a anyāna, kõ kpε a Nāaŋmιn nāalōu pɔ ε.

XXII Tiche anyā le i a Nāaŋmīn Sīe wōmō, nī nōfū, nī chūlfū, nī nyā'maar, nī kānyir, nī nībaal kaaſū, nī vīla maalfū, nī yelmāe, **XXIII** nī jomm īfū, nī māe nyōoſū. Nēe jaa ba be be gar a anyāna ε. **XXIV** A bala na be a Yesu Kīrīsīto 'yōo kpan a ba āgān nī a wo vōlaa a daa ju. **XXV** Ala i sūn nī a Nāaŋmīn Sīe le 'mataa kpiere, yī vē ka sūn nī a 'lō 'mataa chiine. **XXVI** Yī ta vē ka sī wile sī māe na sī 'yōonō taa suur, tara taa nī nyuur ε.

VI

I N yeeer, ala i āsūo wa maal yelbier bōr a sōoſū sōr pō, fōo nyā na tara a Nāaŋmīn Sīe, tōo wō 'yōo a sōr pō nī māe siirfū. Tiche gu a fu māe na fu mī taa lo a beeर kaa pō ε. **II** Yī tuoro taa a yelwōnsī. Yīn wa īre a le, yī turo naa a Kīrīsīto nēe. **III** Ala i nīre wa tīer īka wō īn bon kōo a sōo 'lō wōn ba i bon jaa ε, wō māe le wō bele. **IV** Nīre jaa wō ma beeर a wō māe tōmō kaa tī na wō pāa chīere a nyāa na wō ta de a wō tōmō mana nī a wō taaba tōmō ε. **V** Bojūu āsūo na ma tuon a wō māe tuor.

VI A bala ban wiil, ba mī pō a ba bōtarsı ku a bala na wile ba.

VII Yī ta bele yī māe ε, nīre kō tōo la Nāaŋmīn ε. A bon 'lō fōn bōr, 'lō le fōn ḥma. **VIII** Fōo nyā na bōr a ala na i a āgān vōlaa, fōn ḥman bōdēbe. Ala i fu bōr a ala na pele a Nāaŋmīn Sīe pōo, na tun a Sīe pō ḥma nyevōr na ba tara baarfū ε. **IX** Yī ta vē ka sī bal nī vīla maalfū ε, bojūu sūn ḥma naa a ḥmafū sōo, sūn baa wa tēe bar ε. **X** A le jūu, sūn wa nyē vuō, yī vē a sī de maal vīla ku

nure jaa, na sī mō maal yōo jaa kū a bala na be a
socfu pō.

XI Maa wa seere nī a maa māe nūu, nyē le a
sebie na ma i a bere jā.

XII A bala na buorō ika ba wile a ba māe a āgān
pō, bala le buorō ika ba fir yi ka yi ḥma a yōi. A
yele 'lō yōo ban ire a le, baa buorō ika ba nyē gefu
a Kırıṣito daa jūu ε. **XIII** A bala gba mī na ḥma a
yōi ba turo a nebināa ε, tiche ba buorō naa ika
yin yi ḥma a yi yōi ka ba na chiere nyāa ika bala
le ḥma yi. **XIV** N taa ire wa chiere nyāa bon jaa
'yōo ka ala ba wa i a sī Soro Yesu Kırıṣito daa ba
le ε. A le jūu le so, ka a wer nyā ju ba tara tōnō
kū ma ε, ka mī ba i bon jaa kū a wer ε. **XV** Ala i
nure ḥmaan yōor bū ka 'lō ba ḥmaa yōor ε, a ba
wiil yele jaa ε, tiche a le na see le ika nure wō nyē
dōc paalaa. **XVI** A bala jaa na turo a sor nyāna,
nyā'maar nī nubaal kaafu wō be a ba sē. Ba la le
a Nāaŋmīn kaa ir.

XVII An yi a pōpāanyā chiine, nure jaa wō ta le
'yōo ma yele go ε, bojūu a Yesu felsi ben a n āgān
pō.

XVIII N yeer, ka a sī Soro Yesu Kırıṣito wāefu, a
be a yi sūr pō. A i a le.

**A Nāaŋmūn Nətur Oaalaā Gān, Burfuɔr
Birifor, Southern: A Nāaŋmūn Nətur Oaalaā Gān,
Burfuɔr New Testament**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Birifor, Southern

Contributor: Aramaic Bible Translation, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

97b1f1fe-19fd-52d9-9481-ad2a6ade2772